

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ១១...សណជ... ១៩៩៩

សារលិខិត

របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងការខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយឆន្ទៈដ៏មោះមុតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុង រយៈពេលជាង១០ឆ្នាំកន្លងមក បានធ្វើឱ្យមានភាពប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចនៅកម្ពុជា និងបង្កើត បាននូវវប្បធម៌បង្រួបបង្រួមជាតិ សន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយដែលប្រទេសជាតិរបស់យើងមានសព្វថ្ងៃនេះ ។ ស្ថិរភាពនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចបើកចំហដែលបានចាក់ឫសយ៉ាងជ្រៅនៅកម្ពុជា បង្កើតឱកាសក្នុងការទាក់ទាញនូវ ការវិនិយោគ និងរក្សាបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាកត្តាដ៏សំខាន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ទន្ទឹមនឹងជោគជ័យទាំងនេះ យើងចាំបាច់ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យបានច្រើនថែមទៀត ដើម្បីធានាឱ្យការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ និងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានឱកាសតិចតួច ។

ផ្អែកតាមបទពិសោធន៍នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍក្នុងល្បឿនលឿនមួយចំនួន ការរីកចម្រើន ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចមិនបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នាដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប និងតំបន់ផ្សេងៗក្នុងប្រទេសទាំងនោះទេ ។ ក្នុងពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសទាំងនោះបន្តរីកចម្រើន ការអភិវឌ្ឍនៅកម្រិតតំបន់ មូលដ្ឋាន និងគ្រួសារនៅមាន វិសមភាពនៅឡើយ ។ ដោយឡែក នៅកម្ពុជា យើងក៏ជួបនូវការលំបាកក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍ នៅមូលដ្ឋានដែលធ្វើឡើងពីថ្នាក់ជាតិដោយផ្ទាល់ផងដែរ ។ ដូចនេះយើងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រក្នុងការផ្តល់ សេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានទាំងនេះ ។

វិធីសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមវិធីសាស្ត្រជាតិគឺ៖ ខរបស់យើង ក្នុងការដោះស្រាយនូវវិសមភាពនៃការអភិវឌ្ឍនៅ មូលដ្ឋាន និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ គឺគោលការណ៍ស្តីពីការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែល បានកំណត់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ដែលអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជានាខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥កន្លងមក ។ រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តច្បាប់រៀបចំអង្គការ និងបង្កើតឱ្យមានក្រុមប្រឹក្សានានានៃ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការបោះឆ្នោតតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចជ្រើសរើសយកមាតិកានេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងការខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ សំដៅធានាឱ្យមានការអភិវឌ្ឍដ៏ទូលំទូលាយនិងប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់នេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលចង់ឱ្យប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបមានឱកាសចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងនិងការផ្តល់សេវាសាធារណៈដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអាទិភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា រដ្ឋបាលឯកភាពដែលបង្កើតឡើងនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវបំណងប្រាថ្នាខាងលើនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្ទេរជាបណ្តើរៗនូវមុខងារសមស្របដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយភ្ជាប់ទៅជាមួយនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ធនធានមនុស្សនិងធនធានចាំបាច់ដទៃទៀតសម្រាប់អនុវត្តមុខងារដែលបានផ្ទេរទាំងនេះ និងជួយគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការកសាងនិងពង្រឹងសមត្ថភាព ដើម្បីឱ្យមានលទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយគុណភាពទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បាននិងកំពុងអនុវត្តកំណែទម្រង់ពាក់ព័ន្ធនឹងអភិបាលកិច្ចសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀតដូចជា កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដែលការអនុវត្តកំណែទម្រង់ទាំងនេះ ត្រូវមានការសម្របសម្រួលយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងមានសុខដុមនីយកម្មជាមួយគ្នា ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាអតិបរមាដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ។ ខ្ញុំមានមោទនភាព និងបីតិសោមនស្សយ៉ាងខ្លាំងដែលបានឃើញថា យន្តការដោះស្រាយនូវបញ្ហាទាំងនេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងកម្មវិធីជាតិនេះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (គ.ជ.អ.ប) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអនុវត្តច្បាប់រៀបចំអង្គការ និងការរៀបចំ ការសម្របសម្រួល ការអនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ គ.ជ.អ.ប បាននិងកំពុងដំណើរការ និងធ្វើការជាមួយគ្រប់ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការលើកស្ទួយ និងរក្សាបាននូវការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ ។

កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនេះ ត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើងដោយមានការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញពីក្រសួង ស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា និងត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី នាថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងផែនការរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ និងក្រសួង ស្ថាប័នដែលជាសមាជិក គ.ជ.អ.ប ទាំងអស់ ចាំបាច់ត្រូវតែឈានមុខគេក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាពាក់ព័ន្ធនឹងរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុ ផែនការ និងធនធានមនុស្ស ព្រមទាំងប្រព័ន្ធសម្រាប់ផ្ទេរមុខងារទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ក្រសួងស្ថាប័នទាំងនេះត្រូវធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ។ ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវពិនិត្យមើលភារកិច្ច ការទទួលខុសត្រូវ និងមុខងារបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួនដើម្បីកែសម្រួលនូវភារកិច្ច ការទទួលខុសត្រូវ និងមុខងារទាំងនោះ ឱ្យមានភាពសមស្របទៅនឹងគោលនយោបាយស្តីពីកំណែទម្រង់រដ្ឋបាល និងវិសហមជ្ឈការ ។ រាជរដ្ឋាភិបាល រំពឹងថា ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ នឹងសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបាន

ស៊ីជម្រៅអំពីគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ និងច្បាប់រៀបចំអង្គការ និងទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ទាំងនេះ។ កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺជាយន្តការក្នុងការផ្តល់នូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេស ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ខាងលើនេះ។

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ចាំបាច់ត្រូវស្វែងយល់អំពីគោលនយោបាយវិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ និងច្បាប់រៀបចំអង្គការ និងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវថ្មីៗរបស់ខ្លួន ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយធានាឱ្យមានការពិភាក្សា និងការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប ព្រមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅមូលដ្ឋាន រួមទាំងវិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិលផងដែរ។ ទន្ទឹមនេះ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក៏ត្រូវត្រៀមខ្លួនទទួលយកនូវការទទួលខុសត្រូវ និងមុខងារ ដែលនឹងត្រូវផ្ទេរដោយថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ។ វិធីសាស្ត្រដែលរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិអនុវត្តមុខងារ នឹងជះឥទ្ធិពលទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ និងការផ្តល់សេវាសាធារណៈប្រកបដោយគុណភាព និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់មូលដ្ឋាននៅទូទាំងប្រទេស។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តល់នូវការគាំទ្រ ការណែនាំ និងជំនួយដទៃទៀតដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការទាំងនេះ តាមរយៈកម្មវិធីជាតិនេះ។

តាមរយៈមេរៀនបទពិសោធន៍ផ្ទាល់របស់យើង និងបណ្តាប្រទេសមួយចំនួន យើងចាំបាច់ត្រូវត្រៀមខ្លួនទុកជាមុនថា ការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈម ភាពស្មុគស្មាញ និងការលំបាកមួយចំនួន។ ដូចនេះ យើងចាំបាច់ត្រូវមានការប្តេជ្ញាចិត្តខាងនយោបាយរួមគ្នាក្នុងរយៈពេលវែង ដោយត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យនូវភាពរីកចម្រើននៃការអនុវត្ត និងកែសម្រួលកម្មវិធីនានា តាមដំណាក់កាលនីមួយៗ ដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈម ភាពស្មុគស្មាញ និងការលំបាកទាំងនេះ តាមរយៈការរៀនសូត្របណ្តើរ និងធ្វើបណ្តើររបស់យើង។

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ គឺជាឱកាសមួយដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនូវគោលការណ៍ជាគន្លឹះនានានៃអភិបាលកិច្ចល្អ រួមមាន គណនេយ្យភាព នីតិរដ្ឋ តម្លាភាព ការចូលរួម ការលើកស្ទួយសមធម៌ ការឆ្លើយតប ប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ។

កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនេះ គឺជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចនេះ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ នឹងរៀបចំកម្មវិធីរបស់ខ្លួនដើម្បីរួមចំណែកធ្វើឱ្យគោលបំណងរបស់យើងក្នុងការបង្កើតសេវាសាធារណៈឱ្យកាន់តែជិតប្រជាពលរដ្ឋ ទទួលបានជោគជ័យ ហើយក៏សង្ឃឹមផងដែរថា រដ្ឋបាលនីមួយៗនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាមួយនឹងប្រជាពលរដ្ឋ នឹងរៀបចំ និងអនុវត្តកម្មវិធីនេះក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងផ្តល់នូវឱកាសដ៏ធំធេងដើម្បីសម្រេចបានការរីកចម្រើនប្រកបដោយសមធម៌ លើកស្ទួយនិងសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងមួយទសវត្សរ៍ខាងមុខ។ នេះគឺជាបំណងប្រាថ្នារបស់យើងដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណភាពនៃជីវិតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប។

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
នានា ដែលបានចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ផ្តល់នូវការគាំទ្រ ទាំងផ្នែកហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និង
ជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិទាំងនេះ ។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំសូមឱ្យក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋបាលថ្នាក់
ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ផ្តល់ការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ
តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបានជោគជ័យត្រចះត្រចង់ តាមការរំពឹងទុក ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ២០១០..... ឆ្នាំ២០១០

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន